

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum potentiæ sensitivæ remaneant in anima separata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

stibilis reducitur in actū qñ aspectus eius inclinatur ad inferiora ex vnione corporis. Et eadē rōne qñ aspectus ei⁹ est ad superiora post separationē a corpore, fit i actū p species actū intelligibiles q̄ sunt i substantijs superioribus quasi per agens propriū. Et sic talis cognitio est naturalis. Vnde patet solutio ad 12.

AD XIII. dicendum, quod huiusmodi perfectio nem recipiunt anime separatae a Deo mediantibus angelis: licet enim substantia anime creetur a Deo immediate, tamen perfectiones intelligibiles proueniunt a Deo mediantibus angelis, non solum naturales, sed etiam quæ ad mysteria gratiarum pertinent, vt patet per Dionysium. 4. c. cel. hierar.

Cap. 4. part. ante mediu.

AD XIV. dicendum, q anima separata habet vniuersalem cognitionem scibiliū naturalium, non est perfecte reducta in actum, quia cognoscere aliquid in vniuersali, est cognoscere imperfecte & in potentia, vnde non attingit ad felicitatem etiam naturalem: vnde nō sequitur quod alia auxilia quibus peruenitur ad felicitatem, sint superflua.

AD XV. dicendum, quod damnati de hoc ipso bono cognitionis, quod habent resistunt, in quantum cognoscunt se destitutos esse summo bono, ad quod per alia bona ordinabantur.

AD XVI. dicendum, q glo. illa loquitur de particularibus, quæ non pertinent ad perfectionem intelligibilem, vt dictum est.

In solut. ad 20. argum.

AD PRIMVM vero in contrarium dicendum, q anima separata nō perfecte comprehendit substantiam separatam, & ideo non oportet quod cognoscat omnia, quæ in ipsa sunt per similitudinem.

AD SECVNDVM dicendū, q verbū Greg. veritatē habet, quantum ad cognitionē obiecti intelligibilis quod est Deus, quod quantum est de se representat omnia intelligibilia, non tamen necesse est q quicumque videt Deum, sciat omnia quæ ipse scit, nisi cōprehēdat ipsum sicut ipse seipsum cōprehendit.

AD TERTIVM dicendū, q species quæ sunt in intellectu angeli, sunt intelligibiles intellectui eius cuius sunt formæ, non tamen intellectui anime separate.

AD QVARTVM dicendū, q licet intellectū sit forma substantiæ intelligentis, non tñ oportet q aia separata intelligens substantiam separatam intelligat intellectū eius, quia non comprehendit ipsam.

AD QVINTVM dicendum, q licet anima separata aliquo modo cognoscat substantias separatas, non tñ oportet q alia omnia cognoscat perfecte, quia nec ipsas substantias separatas perfecte cognoscit.

AD SEXTVM dicendū, q aia separata reducitur a superiore substantia in actū omnium intelligibiliū naturalium, non perfecte, sed vniuersaliter, vt dictum est.

In corp. art.

AD SEPTIMVM dicendum, q licet substantia separata sint quodammodo exemplaria omnium rerū naturalium, non tamen sequitur q eis cognitio omnia cognoscantur, nisi perfecte comprehenderentur ipse substantia separate.

AD OCTAVVM dicendū, q anima separata cognoscit per formas influxas, quæ tamen nō sunt formæ ordinis vniuersi in speciali, sicut in substantijs superioribus, sed in generali tantum, vt dictum est.

In corp. art.

AD NONVM dicendum, q res naturales sunt quodammodo in substantijs separatis & in anima. Sed in substantijs separatis in actū, in anima vero in potentia ad omnes formas naturales intelligendas.

AD X. dicendum, q anima Abraham erat substantia separata, vnde & anima diuitis poterat eam cognoscere, sicut & alias substantias separatas.

Vtrum potentie sensitiue remaneant in anima post separationem a corpore. Vtrum potentie sensitiue remaneant in anima separata. Et sic, quia potentie anime, vel essentialiter sunt vel sunt proprietates naturales eius. Sed necesse est, quod si remaneant, non possunt separari a re, dum ipsa res manent in anima, manent potentie sensitiue.

Sed dicendum, quod remanet in ea virtus. Sed contra. Esse in aliquo vt in radice, est vt in potentia, quod est esse in aliquo non actu: essentialia autem rei & proprietates eius oportet quod sint in re actu. Ergo potentie sensitiue non remanent in anima separata solum vt in radice.

¶ 3. Præf. Aug. dicit in lib. de spiritib. & anima anima recedens a corpore trahit secum imaginationem, cōcupiscibilem & irascibilem, sunt in parte sensitiua. ergo potentie sensitiue remanent in anima separata.

¶ 4. Præf. Totum non est integrum cuius quæ partes eius. Sed potentie sensitiue sunt anime. Si igitur nō essent in anima separata non esset integra.

¶ 5. Præf. Sicut est homo per rōnem, & animal per sensum, nam rationale est hominis constitutiuum, & sensibile est constitutiuum aialis. Si ergo non est idem animal. Sed si potentie sensitiue remanent in anima separata, nō erit idē sensus in homine quomodo est, quia quod in nihil est nisi idem numero, ergo homo remanet idem animal, & sic neque idem homo, id quod dicit Iob. 29. Quæc viribus suis.

¶ 6. Præf. Aug. dicit 12. super gen. ad 1. quæ in inferno anime patitur duritiam dormientium, id est secundum similitudinem rerum. Sed huiusmodi duritia deest secundum imaginationem quæ pertinet ad sensitiua, ergo potentie sensitiue sunt in anima separata.

¶ 7. Præf. Manifestum est, q gaudium est inanimabile, & ira in irascibile: sed in animalibus bonorum est gaudium, & in animalibus est dolor & ira, est enim ibi fletus & irascibilis, ergo cum concupiscibilis & irascibilis sunt sensitiua, vt Philo. dicit in 3. de anima, potentie sensitiue sunt in anima separata.

¶ 8. Præf. Dio. dicit. 4. c. de di. no. q motus est furor irrationalis, concupiscentia animalia proterua: sed hæc pertinent ad potentias, ergo potentie sensitiue sunt in anima separata.

¶ 9. Præf. Aug. dicit super Gen. ad 1. quædam sentit sine corpore, scilicet gaudium spiritum. Sed quod conuenit anime, conuenit in anima separata. ergo sensus est in anima separata.

¶ 10. Præf. In li. de causis dicitur, quod anima sunt res sensibiles. Sed res sensibiles pertinetur, quia sunt in anima, ergo anima sunt res sensibiles, & ita est in ea sensus.

¶ 11. Præf. Greg. dicit q id quod dominus parauit ca. 16. de diuite epulone, non est parauit gesta. Df autem ibi, q dices in inferno parauit dubium quin secundum animam separata Lazari, & audiuit Abraham sibi loquentem. ma separata vidit & audiuit, & sic est in anima separata.

¶ 12 Præ. Eorum quæ sunt idem secundum esse vel secundum substantiam, unum non potest esse sine altero: sed anima sensibilis & rationalis in homine sunt idem secundum esse & secundum substantiam. ergo non potest esse quin sensus remaneat in anima rationali separata.

¶ 13 Præ. Quod cedit in nihil, non resumitur idem numero: sed si potentia sensitiva non maneat in anima separata, oportet quod cedat in nihilum. ergo in resurrectione non erunt eodem numero. Et sic cum potentia sensitiva sint actus organorum, neque organa erunt eadem numero, neque totus homo erit idem numero, quod est inconveniens.

¶ 14 Præ. Præmium & poena responderet merito & demerito: sed meritum & demeritum hominis consistit ut plurimum in actibus sensitiuarum potentiarum, dum vel passiones sequimur, vel eas refrenamus. ergo iustitia videtur exigere, quod actus sensitiuarum potentiarum sint in animabus separatis, quæ premiantur vel puniuntur.

¶ 15 Præ. Potentia nihil est aliud quam principium actionis vel passionis. Anima autem est principium operationum sensitiuarum: ergo potentia sensitiva sunt in anima, sicut in subiecto, & ita non potest esse quin remaneant in anima separata, cum accidentia contrarietate carentia non corrumpantur nisi per corruptionem subiecti.

¶ 16 Præ. Memoria est in parte sensitiva secundum Philosophum: sed memoria est in anima separata, quod patet per hoc quod dicitur diviti epuloni ab Abrahamâ. Recordare quia recepisti bona in vita tua. ergo potentia sensitiva sunt in anima separata.

¶ 17 Præ. Virtutes & vitia remanent in animabus separatis: sed quædam virtutes & vitia sunt in parte sensitiva. Dicit enim Philosophus in tertio Ethicorum, quod temperantia & fortitudo sunt irrationabilia partium. ergo potentia sensitiva manent in anima separata.

¶ 18 Præ. De mortuis qui resuscitati dicuntur, legitur in peris que historiis sanctorum, quod quædam imaginabilia se vidisse recitauerunt, puta domos, campos, flumina & huiusmodi. ergo anima separata imaginatione utuntur quæ est in parte sensitiva.

¶ 19 Præ. Sensus inuadit cognitionem intellectiuam. Nam cui deficit unus sensus deficit una scientia: sed cognitio intellectiva perfectior erit in anima separata quam in anima coniuncta corpori. ergo magis aderit ei sensus.

¶ 20 Præ. Philosophus dicit in 1. de Anima quod si senex accipiat oculum iuuenis, videbit utique sicut & iuuenis. Ex quo videtur quod debilitatis organum non debilitatur potentia sensitiva: ergo nec destruetis, destruantur, & sic videtur quod potentia sensitiva remanent in anima separata.

¶ 21 Præ. Contra est, quod Philosophus dicit in 3. de anima de intellectu loquens, quod hoc solum separatur sicut perpetuum a corruptibili. ergo potentia sensitiva non remanent in anima separata.

¶ 2 Præ. Philosophus dicit in 6. li. de animalibus, quod quarum potentiarum operationes non sunt sine corpore, neque ipse potentia sunt sine corpore. Sed operationes potentiarum non sunt sine corpore: exercetur enim per organa corporalia: ergo potentia sensitiva non sunt sine corpore.

¶ 3 Præ. Damascus dicit quod nulla res destruitur propria operatione. Si ergo potentia sensitiva non

remanerent in anima separata, haberent proprias operationes, quod est impossibile.

¶ 4 Præ. Frustra est potentia quæ non reducit ad actum: nihil autem est frustra in operationibus Dei. ergo potentia sensitiva non manet in anima separata, in qua non possunt reduci in actum.

RESPON. Dicendum, quod potentia anima non sunt de essentia anima, sed sunt proprietates naturales quæ fluunt ab essentia eius, ut ex prioribus questionibus haberi potest. Accidens autem dupliciter corrumpitur: uno modo a suo contrario, sicut frigidum corrumpitur a calido. Alio modo per corruptionem sui subiecti. Non enim accidens remanere potest corrupto subiecto: quæcumque igitur accidentia seu formæ contrarium non habent, non destruantur nisi per destructionem subiecti: manifestum est autem quod potentia sensitiva corruptum sunt corrupto corpore, vel remaneant in anima separata, principium inuestigationis oportet accipere, ut consideremus quid sit subiectum potentiarum prædictarum: manifestum est autem quod subiectum potentia sensitiva oportet esse id, quod secundum potentiam dicitur potens. Nam omne accidens suum subiectum denominat. Idem autem est, quod potest agere vel pati, & quod est agens uel patiens: unde oportet ut illud sit subiectum potentia quod est subiectum actionis vel passionis, cuius potentia est principium. Et hoc est quod Philosophus dicit in lib. de somno & vigilia, quod cuius est potentia eius est actio. Circa operationes autem sensuum diuersa fuit opinio. Plato enim posuit quod anima sensitiva per se haberet propriam operationem: posuit enim quod anima etiam sensitiva est mouens seipsam, & quod non mouet corpus nisi pro ut est a se mota. Sic igitur in sentiendo est duplex operatio. Vna qua anima mouet seipsam. Alia qua mouet corpus. unde platonici definiunt quod sensus est motus anima per corpus: unde & propter hoc quidam huiusmodi positionis sectatores, distinguunt duplices operationes partis sensitiva, quasdam scilicet interiores quibus anima sentit secundum quod seipsam mouet, quasdam exteriores secundum quod mouet corpus: dicunt etiam quod sunt duplices potentia sensitiva: quædam quæ sunt in ipsa anima principium interiorum actuum, & iste manent in anima separata corpore destructo cum suis actibus: quædam vero sunt principia exteriorum actuum, quæ sunt in anima simul & corpore, & pereunt corpore pereunt. Sed hæc posuimus stare non potest. Manifestum est enim, quod unumquodque secundum hoc operatur secundum quod est ens, unde quæ per se habent esse, per se operantur, sicut in diuisa substantiarum. Formæ autem quæ per se non possunt esse, sed dicuntur entia in quantum eis aliquid est, non habent per se operationem, sed dicuntur operari in quantum per eas subiecta operantur. Sicut enim calor non est id quod est, sed est id quo aliquid est calidum, ita non calefacit, sed est id quo calidum calefacit. Si igitur anima sensitiva haberet per se operationem, sequeretur quod haberet per se subsistentiam, & sic non corrumpere corrupto corpore: unde etiam brutorum anime essent immortales, quod est impossibile: & tamen Plato hoc dicit concessisse. Manifestum est igitur, quod nulla operatio

remanerent in anima separata, haberent proprias operationes, quod est impossibile.

¶ 4 Præ. Frustra est potentia quæ non reducit ad actum: nihil autem est frustra in operationibus Dei. ergo potentia sensitiva non manet in anima separata, in qua non possunt reduci in actum.

RESPON. Dicendum, quod potentia anima non sunt de essentia anima, sed sunt proprietates naturales quæ fluunt ab essentia eius, ut ex prioribus questionibus haberi potest. Accidens autem dupliciter corrumpitur: uno modo a suo contrario, sicut frigidum corrumpitur a calido. Alio modo per corruptionem sui subiecti. Non enim accidens remanere potest corrupto subiecto: quæcumque igitur accidentia seu formæ contrarium non habent, non destruantur nisi per destructionem subiecti: manifestum est autem quod potentia sensitiva corruptum sunt corrupto corpore, vel remaneant in anima separata, principium inuestigationis oportet accipere, ut consideremus quid sit subiectum potentiarum prædictarum: manifestum est autem quod subiectum potentia sensitiva oportet esse id, quod secundum potentiam dicitur potens. Nam omne accidens suum subiectum denominat. Idem autem est, quod potest agere vel pati, & quod est agens uel patiens: unde oportet ut illud sit subiectum potentia quod est subiectum actionis vel passionis, cuius potentia est principium. Et hoc est quod Philosophus dicit in lib. de somno & vigilia, quod cuius est potentia eius est actio. Circa operationes autem sensuum diuersa fuit opinio. Plato enim posuit quod anima sensitiva per se haberet propriam operationem: posuit enim quod anima etiam sensitiva est mouens seipsam, & quod non mouet corpus nisi pro ut est a se mota. Sic igitur in sentiendo est duplex operatio. Vna qua anima mouet seipsam. Alia qua mouet corpus. unde platonici definiunt quod sensus est motus anima per corpus: unde & propter hoc quidam huiusmodi positionis sectatores, distinguunt duplices operationes partis sensitiva, quasdam scilicet interiores quibus anima sentit secundum quod seipsam mouet, quasdam exteriores secundum quod mouet corpus: dicunt etiam quod sunt duplices potentia sensitiva: quædam quæ sunt in ipsa anima principium interiorum actuum, & iste manent in anima separata corpore destructo cum suis actibus: quædam vero sunt principia exteriorum actuum, quæ sunt in anima simul & corpore, & pereunt corpore pereunt. Sed hæc posuimus stare non potest. Manifestum est enim, quod unumquodque secundum hoc operatur secundum quod est ens, unde quæ per se habent esse, per se operantur, sicut in diuisa substantiarum. Formæ autem quæ per se non possunt esse, sed dicuntur entia in quantum eis aliquid est, non habent per se operationem, sed dicuntur operari in quantum per eas subiecta operantur. Sicut enim calor non est id quod est, sed est id quo aliquid est calidum, ita non calefacit, sed est id quo calidum calefacit. Si igitur anima sensitiva haberet per se operationem, sequeretur quod haberet per se subsistentiam, & sic non corrumpere corrupto corpore: unde etiam brutorum anime essent immortales, quod est impossibile: & tamen Plato hoc dicit concessisse. Manifestum est igitur, quod nulla operatio

remanerent in anima separata, haberent proprias operationes, quod est impossibile.

¶ 4 Præ. Frustra est potentia quæ non reducit ad actum: nihil autem est frustra in operationibus Dei. ergo potentia sensitiva non manet in anima separata, in qua non possunt reduci in actum.

RESPON. Dicendum, quod potentia anima non sunt de essentia anima, sed sunt proprietates naturales quæ fluunt ab essentia eius, ut ex prioribus questionibus haberi potest. Accidens autem dupliciter corrumpitur: uno modo a suo contrario, sicut frigidum corrumpitur a calido. Alio modo per corruptionem sui subiecti. Non enim accidens remanere potest corrupto subiecto: quæcumque igitur accidentia seu formæ contrarium non habent, non destruantur nisi per destructionem subiecti: manifestum est autem quod potentia sensitiva corruptum sunt corrupto corpore, vel remaneant in anima separata, principium inuestigationis oportet accipere, ut consideremus quid sit subiectum potentiarum prædictarum: manifestum est autem quod subiectum potentia sensitiva oportet esse id, quod secundum potentiam dicitur potens. Nam omne accidens suum subiectum denominat. Idem autem est, quod potest agere vel pati, & quod est agens uel patiens: unde oportet ut illud sit subiectum potentia quod est subiectum actionis vel passionis, cuius potentia est principium. Et hoc est quod Philosophus dicit in lib. de somno & vigilia, quod cuius est potentia eius est actio. Circa operationes autem sensuum diuersa fuit opinio. Plato enim posuit quod anima sensitiva per se haberet propriam operationem: posuit enim quod anima etiam sensitiva est mouens seipsam, & quod non mouet corpus nisi pro ut est a se mota. Sic igitur in sentiendo est duplex operatio. Vna qua anima mouet seipsam. Alia qua mouet corpus. unde platonici definiunt quod sensus est motus anima per corpus: unde & propter hoc quidam huiusmodi positionis sectatores, distinguunt duplices operationes partis sensitiva, quasdam scilicet interiores quibus anima sentit secundum quod seipsam mouet, quasdam exteriores secundum quod mouet corpus: dicunt etiam quod sunt duplices potentia sensitiva: quædam quæ sunt in ipsa anima principium interiorum actuum, & iste manent in anima separata corpore destructo cum suis actibus: quædam vero sunt principia exteriorum actuum, quæ sunt in anima simul & corpore, & pereunt corpore pereunt. Sed hæc posuimus stare non potest. Manifestum est enim, quod unumquodque secundum hoc operatur secundum quod est ens, unde quæ per se habent esse, per se operantur, sicut in diuisa substantiarum. Formæ autem quæ per se non possunt esse, sed dicuntur entia in quantum eis aliquid est, non habent per se operationem, sed dicuntur operari in quantum per eas subiecta operantur. Sicut enim calor non est id quod est, sed est id quo aliquid est calidum, ita non calefacit, sed est id quo calidum calefacit. Si igitur anima sensitiva haberet per se operationem, sequeretur quod haberet per se subsistentiam, & sic non corrumpere corrupto corpore: unde etiam brutorum anime essent immortales, quod est impossibile: & tamen Plato hoc dicit concessisse. Manifestum est igitur, quod nulla operatio

remanerent in anima separata, haberent proprias operationes, quod est impossibile.

¶ 4 Præ. Frustra est potentia quæ non reducit ad actum: nihil autem est frustra in operationibus Dei. ergo potentia sensitiva non manet in anima separata, in qua non possunt reduci in actum.

RESPON. Dicendum, quod potentia anima non sunt de essentia anima, sed sunt proprietates naturales quæ fluunt ab essentia eius, ut ex prioribus questionibus haberi potest. Accidens autem dupliciter corrumpitur: uno modo a suo contrario, sicut frigidum corrumpitur a calido. Alio modo per corruptionem sui subiecti. Non enim accidens remanere potest corrupto subiecto: quæcumque igitur accidentia seu formæ contrarium non habent, non destruantur nisi per destructionem subiecti: manifestum est autem quod potentia sensitiva corruptum sunt corrupto corpore, vel remaneant in anima separata, principium inuestigationis oportet accipere, ut consideremus quid sit subiectum potentiarum prædictarum: manifestum est autem quod subiectum potentia sensitiva oportet esse id, quod secundum potentiam dicitur potens. Nam omne accidens suum subiectum denominat. Idem autem est, quod potest agere vel pati, & quod est agens uel patiens: unde oportet ut illud sit subiectum potentia quod est subiectum actionis vel passionis, cuius potentia est principium. Et hoc est quod Philosophus dicit in lib. de somno & vigilia, quod cuius est potentia eius est actio. Circa operationes autem sensuum diuersa fuit opinio. Plato enim posuit quod anima sensitiva per se haberet propriam operationem: posuit enim quod anima etiam sensitiva est mouens seipsam, & quod non mouet corpus nisi pro ut est a se mota. Sic igitur in sentiendo est duplex operatio. Vna qua anima mouet seipsam. Alia qua mouet corpus. unde platonici definiunt quod sensus est motus anima per corpus: unde & propter hoc quidam huiusmodi positionis sectatores, distinguunt duplices operationes partis sensitiva, quasdam scilicet interiores quibus anima sentit secundum quod seipsam mouet, quasdam exteriores secundum quod mouet corpus: dicunt etiam quod sunt duplices potentia sensitiva: quædam quæ sunt in ipsa anima principium interiorum actuum, & iste manent in anima separata corpore destructo cum suis actibus: quædam vero sunt principia exteriorum actuum, quæ sunt in anima simul & corpore, & pereunt corpore pereunt. Sed hæc posuimus stare non potest. Manifestum est enim, quod unumquodque secundum hoc operatur secundum quod est ens, unde quæ per se habent esse, per se operantur, sicut in diuisa substantiarum. Formæ autem quæ per se non possunt esse, sed dicuntur entia in quantum eis aliquid est, non habent per se operationem, sed dicuntur operari in quantum per eas subiecta operantur. Sicut enim calor non est id quod est, sed est id quo aliquid est calidum, ita non calefacit, sed est id quo calidum calefacit. Si igitur anima sensitiva haberet per se operationem, sequeretur quod haberet per se subsistentiam, & sic non corrumpere corrupto corpore: unde etiam brutorum anime essent immortales, quod est impossibile: & tamen Plato hoc dicit concessisse. Manifestum est igitur, quod nulla operatio

remanerent in anima separata, haberent proprias operationes, quod est impossibile.

¶ 4 Præ. Frustra est potentia quæ non reducit ad actum: nihil autem est frustra in operationibus Dei. ergo potentia sensitiva non manet in anima separata, in qua non possunt reduci in actum.

RESPON. Dicendum, quod potentia anima non sunt de essentia anima, sed sunt proprietates naturales quæ fluunt ab essentia eius, ut ex prioribus questionibus haberi potest. Accidens autem dupliciter corrumpitur: uno modo a suo contrario, sicut frigidum corrumpitur a calido. Alio modo per corruptionem sui subiecti. Non enim accidens remanere potest corrupto subiecto: quæcumque igitur accidentia seu formæ contrarium non habent, non destruantur nisi per destructionem subiecti: manifestum est autem quod potentia sensitiva corruptum sunt corrupto corpore, vel remaneant in anima separata, principium inuestigationis oportet accipere, ut consideremus quid sit subiectum potentiarum prædictarum: manifestum est autem quod subiectum potentia sensitiva oportet esse id, quod secundum potentiam dicitur potens. Nam omne accidens suum subiectum denominat. Idem autem est, quod potest agere vel pati, & quod est agens uel patiens: unde oportet ut illud sit subiectum potentia quod est subiectum actionis vel passionis, cuius potentia est principium. Et hoc est quod Philosophus dicit in lib. de somno & vigilia, quod cuius est potentia eius est actio. Circa operationes autem sensuum diuersa fuit opinio. Plato enim posuit quod anima sensitiva per se haberet propriam operationem: posuit enim quod anima etiam sensitiva est mouens seipsam, & quod non mouet corpus nisi pro ut est a se mota. Sic igitur in sentiendo est duplex operatio. Vna qua anima mouet seipsam. Alia qua mouet corpus. unde platonici definiunt quod sensus est motus anima per corpus: unde & propter hoc quidam huiusmodi positionis sectatores, distinguunt duplices operationes partis sensitiva, quasdam scilicet interiores quibus anima sentit secundum quod seipsam mouet, quasdam exteriores secundum quod mouet corpus: dicunt etiam quod sunt duplices potentia sensitiva: quædam quæ sunt in ipsa anima principium interiorum actuum, & iste manent in anima separata corpore destructo cum suis actibus: quædam vero sunt principia exteriorum actuum, quæ sunt in anima simul & corpore, & pereunt corpore pereunt. Sed hæc posuimus stare non potest. Manifestum est enim, quod unumquodque secundum hoc operatur secundum quod est ens, unde quæ per se habent esse, per se operantur, sicut in diuisa substantiarum. Formæ autem quæ per se non possunt esse, sed dicuntur entia in quantum eis aliquid est, non habent per se operationem, sed dicuntur operari in quantum per eas subiecta operantur. Sicut enim calor non est id quod est, sed est id quo aliquid est calidum, ita non calefacit, sed est id quo calidum calefacit. Si igitur anima sensitiva haberet per se operationem, sequeretur quod haberet per se subsistentiam, & sic non corrumpere corrupto corpore: unde etiam brutorum anime essent immortales, quod est impossibile: & tamen Plato hoc dicit concessisse. Manifestum est igitur, quod nulla operatio

Quæst. dist. S. Tho. GG 3 tio

D. 197.

Quæst. præced. art. vi.

Cap. 1. ante mediâ. to. 2.

Ex libr. 10. quæst. de s. mo. bono. pauio ante mediâ. & libr. 30. de ciuitate a meo.

Marginal notes on the left edge of the page, including 'XIX', 'in anima', 'parata', 'sensibilis', 'rationalis', 'esse', 'sine', 'altero', 'potest', 'esse', 'quin', 'sensus', 'remaneat', 'anima', 'rationali', 'separata', '¶ 13 Præ.', 'Quod', 'cedit', 'in', 'nihil', 'non', 'resumitur', 'idem', 'numero', 'sed', 'si', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'maneat', 'anima', 'separata', 'oportet', 'quod', 'cedat', 'in', 'nihilum', 'ergo', 'in', 'resurrectione', 'non', 'erunt', 'eodem', 'numero', 'Et', 'sic', 'cum', 'potentia', 'sensitiva', 'sint', 'actus', 'organorum', 'neque', 'organum', 'erunt', 'eadem', 'numero', 'neque', 'totus', 'homo', 'erit', 'idem', 'numero', 'quod', 'est', 'inconueniens', '¶ 14 Præ.', 'Præmium', '&', 'poena', 'responderet', 'merito', '&', 'demerito', 'sed', 'meritum', '&', 'demeritum', 'hominis', 'consistit', 'ut', 'plurimum', 'in', 'actibus', 'sensitiuarum', 'potentiarum', 'dum', 'vel', 'passiones', 'sequimur', 'vel', 'eas', 'refrenamus', 'ergo', 'iustitia', 'videtur', 'exigere', 'quod', 'actus', 'sensitiuarum', 'potentiarum', 'sint', 'in', 'animabus', 'separatis', 'quæ', 'premiuntur', 'vel', 'puniuntur', '¶ 15 Præ.', 'Potentia', 'nihil', 'est', 'aliud', 'quam', 'principium', 'actionis', 'vel', 'passionis', 'Anima', 'autem', 'est', 'principium', 'operationum', 'sensitiuarum', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'sunt', 'in', 'anima', 'sicut', 'in', 'subiecto', '&', 'ita', 'non', 'potest', 'esse', 'quin', 'remaneat', 'in', 'anima', 'separata', 'cum', 'accidentia', 'contrarietate', 'carentia', 'non', 'corrumpantur', 'nisi', 'per', 'corruptionem', 'subiecti', '¶ 16 Præ.', 'Memoria', 'est', 'in', 'parte', 'sensitiva', 'secundum', 'Philosophum', 'sed', 'memoria', 'est', 'in', 'anima', 'separata', 'quod', 'patet', 'per', 'hoc', 'quod', 'dicitur', 'diuiti', 'epuloni', 'ab', 'Abrahamâ', 'Recordare', 'quia', 'recepisti', 'bona', 'in', 'uita', 'tua', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'sunt', 'in', 'anima', 'separata', '¶ 17 Præ.', 'Virtutes', '&', 'vitia', 'remanent', 'in', 'animabus', 'separatis', 'sed', 'quædam', 'virtutes', '&', 'vitia', 'sunt', 'in', 'parte', 'sensitiva', 'Dicit', 'enim', 'Philosophus', 'in', 'tertio', 'Ethicorum', 'quod', 'temperantia', '&', 'fortitudo', 'sunt', 'irrationabilia', 'partium', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'manent', 'in', 'anima', 'separata', '¶ 18 Præ.', 'De', 'mortuis', 'qui', 'resuscitati', 'dicuntur', 'legitur', 'in', 'peris', 'que', 'historiis', 'sanctorum', 'quod', 'quædam', 'imaginabilia', 'se', 'vidisse', 'recitauerunt', 'puta', 'domos', 'campos', 'flumina', '&', 'huiusmodi', 'ergo', 'anima', 'separata', 'imaginatione', 'utuntur', 'quæ', 'est', 'in', 'parte', 'sensitiva', '¶ 19 Præ.', 'Sensus', 'inuadit', 'cognitionem', 'intellectiuam', 'Nam', 'cui', 'deficit', 'unus', 'sensus', 'deficit', 'una', 'scientia', 'sed', 'cognitio', 'intellectiva', 'perfectior', 'erit', 'in', 'anima', 'separata', 'quam', 'in', 'anima', 'coniuncta', 'corpori', 'ergo', 'magis', 'aderit', 'ei', 'sensus', '¶ 20 Præ.', 'Philosophus', 'dicit', 'in', '1. de', 'Anima', 'quod', 'si', 'senex', 'accipiat', 'oculum', 'iuuenis', 'videbit', 'utique', 'sicut', '&', 'iuuenis', 'Ex', 'quo', 'videtur', 'quod', 'debilitatis', 'organum', 'non', 'debilitatur', 'potentia', 'sensitiva', 'ergo', 'nec', 'destruetis', 'destruantur', '&', 'sic', 'videtur', 'quod', 'potentia', 'sensitiva', 'remanent', 'in', 'anima', 'separata', '¶ 21 Præ.', 'Contra', 'est', 'quod', 'Philosophus', 'dicit', 'in', '3. de', 'anima', 'de', 'intellectu', 'loquens', 'quod', 'hoc', 'solum', 'separatur', 'sicut', 'perpetuum', 'a', 'corruptibili', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'remanent', 'in', 'anima', 'separata', '¶ 2 Præ.', 'Philosophus', 'dicit', 'in', '6. li. de', 'animalibus', 'quod', 'quarum', 'potentiarum', 'operationes', 'non', 'sunt', 'sine', 'corpore', 'neque', 'ipse', 'potentia', 'sunt', 'sine', 'corpore', 'Sed', 'operationes', 'potentiarum', 'non', 'sunt', 'sine', 'corpore', 'exercetur', 'enim', 'per', 'organum', 'corporalia', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'sunt', 'sine', 'corpore', '¶ 3 Præ.', 'Damascus', 'dicit', 'quod', 'nulla', 'res', 'destruitur', 'propria', 'operatione', 'Si', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'remanerent', 'in', 'anima', 'separata', 'haberent', 'propriam', 'operationem', 'quod', 'est', 'impossibile', '¶ 4 Præ.', 'Frustra', 'est', 'potentia', 'quæ', 'non', 'reducit', 'ad', 'actum', 'nihil', 'autem', 'est', 'frustra', 'in', 'operationibus', 'Dei', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'manet', 'in', 'anima', 'separata', 'in', 'qua', 'non', 'possunt', 'reduci', 'in', 'actum', 'RESPON.', 'Dicendum', 'quod', 'potentia', 'anima', 'non', 'sunt', 'de', 'essentia', 'anima', 'sed', 'sunt', 'proprietates', 'naturales', 'quæ', 'fluunt', 'ab', 'essentia', 'eius', 'ut', 'ex', 'prioribus', 'questionibus', 'haberi', 'potest', 'Accidens', 'autem', 'dupliciter', 'corrumpitur', 'uno', 'modo', 'a', 'suo', 'contrario', 'sicut', 'frigidum', 'corrumpitur', 'a', 'calido', 'Alio', 'modo', 'per', 'corruptionem', 'sui', 'subiecti', 'Non', 'enim', 'accidens', 'remanere', 'potest', 'corrupto', 'subiecto', 'quæcumque', 'igitur', 'accidentia', 'seu', 'formæ', 'contrarium', 'non', 'habent', 'non', 'destruuntur', 'nisi', 'per', 'destructionem', 'subiecti', 'manifestum', 'est', 'autem', 'quod', 'potentia', 'sensitiva', 'corruptum', 'sunt', 'corrupto', 'corpore', 'vel', 'remanent', 'in', 'anima', 'separata', 'principium', 'inuestigationis', 'oportet', 'accipere', 'ut', 'consideremus', 'quid', 'sit', 'subiectum', 'potentiarum', 'prædictarum', 'manifestum', 'est', 'autem', 'quod', 'subiectum', 'potentia', 'sensitiva', 'oportet', 'esse', 'id', 'quod', 'secundum', 'potentiam', 'dicitur', 'potens', 'Nam', 'omne', 'accidens', 'suum', 'subiectum', 'denominat', 'Idem', 'autem', 'est', 'quod', 'potest', 'agere', 'vel', 'pati', '&', 'quod', 'est', 'agens', 'uel', 'patiens', 'unde', 'oportet', 'ut', 'illud', 'sit', 'subiectum', 'potentia', 'quod', 'est', 'subiectum', 'actionis', 'vel', 'passionis', 'cuius', 'potentia', 'est', 'principium', 'Et', 'hoc', 'est', 'quod', 'Philosophus', 'dicit', 'in', 'lib. de', 'somno', '&', 'vigilia', 'quod', 'cuius', 'est', 'potentia', 'eius', 'est', 'actio', 'Circa', 'operationes', 'autem', 'sensuum', 'diuersa', 'fuit', 'opinio', 'Plato', 'enim', 'posuit', 'quod', 'anima', 'sensitiva', 'per', 'se', 'haberet', 'propriam', 'operationem', 'posuit', 'enim', 'quod', 'anima', 'etiam', 'sensitiva', 'est', 'mouens', 'seipsam', '&', 'quod', 'non', 'mouet', 'corpus', 'nisi', 'pro', 'ut', 'est', 'a', 'se', 'motum', 'Sic', 'igitur', 'in', 'sentiendo', 'est', 'duplex', 'operatio', 'Vna', 'qua', 'anima', 'mouet', 'seipsam', 'Alia', 'qua', 'mouet', 'corpus', 'unde', 'platonici', 'definiunt', 'quod', 'sensus', 'est', 'motus', 'anima', 'per', 'corpus', 'unde', '&', 'propter', 'hoc', 'quidam', 'huiusmodi', 'positionis', 'sectatores', 'distinguunt', 'duplices', 'operationes', 'partis', 'sensitiva', 'quasdam', 'scilicet', 'interiores', 'quibus', 'anima', 'sentit', 'secundum', 'quod', 'seipsam', 'mouet', 'quasdam', 'exteriores', 'secundum', 'quod', 'mouet', 'corpus', 'dicunt', 'etiam', 'quod', 'sunt', 'duplices', 'potentia', 'sensitiva', 'quædam', 'quæ', 'sunt', 'in', 'ipsa', 'anima', 'principium', 'interiorum', 'actuum', '&', 'iste', 'manent', 'in', 'anima', 'separata', 'corpore', 'destructo', 'cum', 'suis', 'actibus', 'quædam', 'vero', 'sunt', 'principia', 'exteriorum', 'actuum', 'quæ', 'sunt', 'in', 'anima', 'simul', '&', 'corpore', '&', 'pereunt', 'corpore', 'pereunt', 'Sed', 'hæc', 'posuimus', 'stare', 'non', 'potest', 'Manifestum', 'est', 'enim', 'quod', 'unumquodque', 'secundum', 'hoc', 'operatur', 'secundum', 'quod', 'est', 'ens', 'unde', 'quæ', 'per', 'se', 'habent', 'esse', 'per', 'se', 'operantur', 'sicut', 'in', 'diuisa', 'substantiarum', 'Formæ', 'autem', 'quæ', 'per', 'se', 'non', 'possunt', 'esse', 'sed', 'dicuntur', 'entia', 'in', 'quantum', 'eis', 'aliquid', 'est', 'non', 'habent', 'per', 'se', 'operationem', 'sed', 'dicuntur', 'operari', 'in', 'quantum', 'per', 'eas', 'subiecta', 'operantur', 'Sicut', 'enim', 'calor', 'non', 'est', 'id', 'quod', 'est', 'sed', 'est', 'id', 'quo', 'aliquid', 'est', 'calidum', 'ita', 'non', 'calefacit', 'sed', 'est', 'id', 'quo', 'calidum', 'calefacit', 'Si', 'igitur', 'anima', 'sensitiva', 'haberet', 'per', 'se', 'operationem', 'sequeretur', 'quod', 'haberet', 'per', 'se', 'subsistentiam', '&', 'sic', 'non', 'corrumpere', 'corrupto', 'corpore', 'unde', 'etiam', 'brutorum', 'anime', 'essent', 'immortales', 'quod', 'est', 'impossibile', '&', 'tamen', 'Plato', 'hoc', 'dicit', 'concessisse', 'Manifestum', 'est', 'igitur', 'quod', 'nulla', 'operatio', 'remanerent', 'in', 'anima', 'separata', 'haberent', 'propriam', 'operationem', 'quod', 'est', 'impossibile', '¶ 4 Præ.', 'Frustra', 'est', 'potentia', 'quæ', 'non', 'reducit', 'ad', 'actum', 'nihil', 'autem', 'est', 'frustra', 'in', 'operationibus', 'Dei', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'manet', 'in', 'anima', 'separata', 'in', 'qua', 'non', 'possunt', 'reduci', 'in', 'actum', 'RESPON.', 'Dicendum', 'quod', 'potentia', 'anima', 'non', 'sunt', 'de', 'essentia', 'anima', 'sed', 'sunt', 'proprietates', 'naturales', 'quæ', 'fluunt', 'ab', 'essentia', 'eius', 'ut', 'ex', 'prioribus', 'questionibus', 'haberi', 'potest', 'Accidens', 'autem', 'dupliciter', 'corrumpitur', 'uno', 'modo', 'a', 'suo', 'contrario', 'sicut', 'frigidum', 'corrumpitur', 'a', 'calido', 'Alio', 'modo', 'per', 'corruptionem', 'sui', 'subiecti', 'Non', 'enim', 'accidens', 'remanere', 'potest', 'corrupto', 'subiecto', 'quæcumque', 'igitur', 'accidentia', 'seu', 'formæ', 'contrarium', 'non', 'habent', 'non', 'destruuntur', 'nisi', 'per', 'destructionem', 'subiecti', 'manifestum', 'est', 'autem', 'quod', 'potentia', 'sensitiva', 'corruptum', 'sunt', 'corrupto', 'corpore', 'vel', 'remanent', 'in', 'anima', 'separata', 'principium', 'inuestigationis', 'oportet', 'accipere', 'ut', 'consideremus', 'quid', 'sit', 'subiectum', 'potentiarum', 'prædictarum', 'manifestum', 'est', 'autem', 'quod', 'subiectum', 'potentia', 'sensitiva', 'oportet', 'esse', 'id', 'quod', 'secundum', 'potentiam', 'dicitur', 'potens', 'Nam', 'omne', 'accidens', 'suum', 'subiectum', 'denominat', 'Idem', 'autem', 'est', 'quod', 'potest', 'agere', 'vel', 'pati', '&', 'quod', 'est', 'agens', 'uel', 'patiens', 'unde', 'oportet', 'ut', 'illud', 'sit', 'subiectum', 'potentia', 'quod', 'est', 'subiectum', 'actionis', 'vel', 'passionis', 'cuius', 'potentia', 'est', 'principium', 'Et', 'hoc', 'est', 'quod', 'Philosophus', 'dicit', 'in', 'lib. de', 'somno', '&', 'vigilia', 'quod', 'cuius', 'est', 'potentia', 'eius', 'est', 'actio', 'Circa', 'operationes', 'autem', 'sensuum', 'diuersa', 'fuit', 'opinio', 'Plato', 'enim', 'posuit', 'quod', 'anima', 'sensitiva', 'per', 'se', 'haberet', 'propriam', 'operationem', 'posuit', 'enim', 'quod', 'anima', 'etiam', 'sensitiva', 'est', 'mouens', 'seipsam', '&', 'quod', 'non', 'mouet', 'corpus', 'nisi', 'pro', 'ut', 'est', 'a', 'se', 'motum', 'Sic', 'igitur', 'in', 'sentiendo', 'est', 'duplex', 'operatio', 'Vna', 'qua', 'anima', 'mouet', 'seipsam', 'Alia', 'qua', 'mouet', 'corpus', 'unde', 'platonici', 'definiunt', 'quod', 'sensus', 'est', 'motus', 'anima', 'per', 'corpus', 'unde', '&', 'propter', 'hoc', 'quidam', 'huiusmodi', 'positionis', 'sectatores', 'distinguunt', 'duplices', 'operationes', 'partis', 'sensitiva', 'quasdam', 'scilicet', 'interiores', 'quibus', 'anima', 'sentit', 'secundum', 'quod', 'seipsam', 'mouet', 'quasdam', 'exteriores', 'secundum', 'quod', 'mouet', 'corpus', 'dicunt', 'etiam', 'quod', 'sunt', 'duplices', 'potentia', 'sensitiva', 'quædam', 'quæ', 'sunt', 'in', 'ipsa', 'anima', 'principium', 'interiorum', 'actuum', '&', 'iste', 'manent', 'in', 'anima', 'separata', 'corpore', 'destructo', 'cum', 'suis', 'actibus', 'quædam', 'vero', 'sunt', 'principia', 'exteriorum', 'actuum', 'quæ', 'sunt', 'in', 'anima', 'simul', '&', 'corpore', '&', 'pereunt', 'corpore', 'pereunt', 'Sed', 'hæc', 'posuimus', 'stare', 'non', 'potest', 'Manifestum', 'est', 'enim', 'quod', 'unumquodque', 'secundum', 'hoc', 'operatur', 'secundum', 'quod', 'est', 'ens', 'unde', 'quæ', 'per', 'se', 'habent', 'esse', 'per', 'se', 'operantur', 'sicut', 'in', 'diuisa', 'substantiarum', 'Formæ', 'autem', 'quæ', 'per', 'se', 'non', 'possunt', 'esse', 'sed', 'dicuntur', 'entia', 'in', 'quantum', 'eis', 'aliquid', 'est', 'non', 'habent', 'per', 'se', 'operationem', 'sed', 'dicuntur', 'operari', 'in', 'quantum', 'per', 'eas', 'subiecta', 'operantur', 'Sicut', 'enim', 'calor', 'non', 'est', 'id', 'quod', 'est', 'sed', 'est', 'id', 'quo', 'aliquid', 'est', 'calidum', 'ita', 'non', 'calefacit', 'sed', 'est', 'id', 'quo', 'calidum', 'calefacit', 'Si', 'igitur', 'anima', 'sensitiva', 'haberet', 'per', 'se', 'operationem', 'sequeretur', 'quod', 'haberet', 'per', 'se', 'subsistentiam', '&', 'sic', 'non', 'corrumpere', 'corrupto', 'corpore', 'unde', 'etiam', 'brutorum', 'anime', 'essent', 'immortales', 'quod', 'est', 'impossibile', '&', 'tamen', 'Plato', 'hoc', 'dicit', 'concessisse', 'Manifestum', 'est', 'igitur', 'quod', 'nulla', 'operatio', 'remanerent', 'in', 'anima', 'separata', 'haberent', 'propriam', 'operationem', 'quod', 'est', 'impossibile', '¶ 4 Præ.', 'Frustra', 'est', 'potentia', 'quæ', 'non', 'reducit', 'ad', 'actum', 'nihil', 'autem', 'est', 'frustra', 'in', 'operationibus', 'Dei', 'ergo', 'potentia', 'sensitiva', 'non', 'manet', 'in', 'anima', 'separata', 'in', 'qua', 'non', 'possunt', 'reduci', 'in', 'actum', 'RESPON.', 'Dicendum', 'quod', 'potentia', 'anima', 'non', 'sunt', 'de', 'essentia', 'anima', 'sed', 'sunt', 'proprietates', 'naturales', 'quæ', 'fluunt', 'ab', 'essentia', 'eius', 'ut', 'ex', 'prioribus', 'questionibus', 'haberi', 'potest', 'Accidens', 'autem', 'dupliciter', 'corrumpitur', 'uno', 'modo', 'a', 'suo', 'contrario', 'sicut', 'frigidum', 'corrumpitur',

petit animam separatam, sicut homo indiget lacte in pueritia, non tamen in perfecta etate.

Ad xx. dicendum, quod potentia sensitiva non debilitatur secundum se debilitatis organo, sed solum per accidens: unde & per accidens corrumpitur corruptis organo.

ARTICVLVS XX.

Verum anima separata singularia cognoscat.

Vigesimo queritur. Vtrum anima separata singularia cognoscat. Et videtur quod non, quia de potentia animae in anima separata remanet solum intellectus. Sed obiectum intellectus est vniuersale & non singulare. Scientia enim est vniuersalis, sensus autem singularium, ut dicitur in primo de anima, ergo anima separata non cognoscit singularia, sed tantum vniuersalia.

¶ 1. Praet. Si anima separata cognoscit singularia, aut per formas prius acquisitas, cum esset in corpore, aut per formas influxas. Sed non per formas prius acquisitas. Nam formatum quas anima per sensus acquirit dum est in corpore, quaedam sunt intentiones individuales, quae conseruantur in potentia partu sensitiva, & sic remanere non possunt in anima separata, cum huiusmodi potentiae non maneat in ea, ut ostensum est. quaedam autem intentiones sunt vniuersales, quae sunt in intellectu, unde haec sola manere possunt. Sed per intentiones vniuersales non possunt cognosci singularia, ergo anima separata non potest cognoscere singularia per species quas acquisiuit in corpore. Similiter autem neque per species influxas, quia huiusmodi species aequaliter se habent ad omnia singularia, unde sequeretur quod anima separata omnia singularia cognosceret, quod non videtur esse verum.

¶ 2. Praet. Cognitio animae separatae impeditur per loci distantiam. Dicit enim Aug. in lib. de cura pro mortuis agenda, quod animae mortuorum ibi sunt, ubi ea quae hic sunt, omnino scire non possunt. Cognitionem autem quae fit per species influxas non impedit loci distantia. ergo anima non cognoscit singularia per species influxas.

¶ 3. Praet. Species influxae aequaliter se habent ad praesentia & futura, non enim influxus intelligibilium specierum est sub tempore. Si igitur anima separata cognoscit singularia per species influxas, videtur quod non solum cognoscat praesentia vel praeterita, sed etiam futura, quod esse non potest ut videtur, cum cognoscere futura sit solius dei, prout dicitur Isai. 41. Annunciate quae ventura sunt in fine, & dicam quod dii estis vos.

¶ 4. Praet. Singularia sunt infinita. Species autem influxae non sunt infinitae. Non ergo anima separata per species influxas potest singularia cognoscere.

¶ 5. Praet. Id quod est indistinctum, non potest esse principium distinctae cognitionis. Cognitio autem singularium est distincta. Cum igitur forma influxae sint indistinctae, utpote vniuersales existentes, videtur quod per species influxas anima separata singularia cognoscere non possit.

¶ 6. Praet. Omne quod recipitur in aliquo, recipitur in eo per modum recipientis. Sed anima separata est immaterialis, ergo formae influxae recipiuntur in ea immaterialiter. Sed quod est immateriale non potest esse principium cognitionis singularium, quae sunt in-

diuidua per materiam, ergo anima separata per formas influxas non potest cognoscere singularia.

Sed dicitur quod per formas influxas possunt cognosci singularia, licet sint immateriales, quia sunt similitudines rationum idealium, quibus Deus & vniuersalia & singularia cognoscit.

¶ 7. Sed contra. Deus per rationes ideales cognoscit singularia, in quantum sunt factrices materiae, quae est principium indiuiduationis. Sed formae influxae animae separatae non sunt materiae factrices, quia non sunt creatrices, hoc enim solius Dei est, ergo anima separata per formas influxas non potest cognoscere singularia.

¶ 8. Praet. Similitudo creaturae ad Deum non potest esse per vniuocationem, sed solum per analogiam. Sed cognitio quae fit per similitudinem analogiae est imperfectissima, sicut si aliquid cognoscitur per alterum in quantum conuenit cum illo in ente. Si ergo anima separata cognoscit singularia per species influxas, in quantum sunt similes rationibus idealibus, videtur quod imperfectissime singularia cognoscat.

¶ 9. Praet. Dicitur in praecedentibus quod anima separata non cognoscit naturalia per formas influxas nisi in quadam confusione & in vniuersali: hoc autem non est cognoscere singularia. ergo anima separata non cognoscit singularia per species influxas.

¶ 10. Praet. Species illae influxae per quas anima separata singularia ponit, cognoscere, non causantur a Deo immediate, quia secundum Dionys. lex diuinitatis est infima per media reducere. Nec iterum causantur per angelum, quia angelus huiusmodi species causare non potest, neque creando, cum nullius rei sit creator, neque transmutando, quia oportet esse aliquid mediū differens. ergo videtur quod anima separata non habeat species influxas per quas singularia cognoscat.

¶ 11. Praet. Si anima separata cognoscit singularia per species influxas, hoc non potest esse nisi dupliciter: vel applicando species ad singularia, vel conuertendo se ad ipsas species. Si applicando ad singularia, constat quod huiusmodi applicatio non fit accipiendo aliquid a singularibus, cum non habeat potentias sensitivas quae natae sunt a singularibus accipere. Relinquitur ergo, quod haec applicatio fit ponendo aliquid circa singularia. Et sic non cognoscat ipsa singularia, sed hoc tantum quod circa singularia ponit. Si autem per species dictas cognoscit singularia conuertendo se ad ipsas, sequeretur quod non cognoscat singularia nisi secundum quod sunt in ipsis speciebus: sed in speciebus praedictis non sunt singularia nisi vniuersaliter. ergo anima separata non cognoscit singularia nisi in vniuersali.

¶ 12. Praet. Nullum finitum super infinita potest: sed singularia sunt infinita. Cum igitur virtus animae separatae sit finita, videtur quod anima separata non cognoscat singularia.

¶ 13. Praet. Anima separata non potest cognoscere aliquid nisi visione intellectuali. Sed August. 22. super Genesim ad lit. dicit, quod visione intellectuali non cognoscuntur neque corpora, neque similitudines. Cum igitur singularia sint corpora, videtur quod ab anima separata cognosci non possint.

¶ 14. Praet. Vbi est eadem natura, & idem est modus operandi. Sed anima separata est eiusdem naturae cum anima coniuncta corpori. Cum ergo anima coniuncta corpori non possit cognoscere singularia per intellectum, videtur quod nec anima separata.

¶ 15. Praet. Potentiae distinguuntur per obiecta: sed

Quaest. dist. S. I. ho. GG 4 pro.

5. art. 18. huius quaest.

Cap. 5. Eccl. Hierar. par. prima in titulo de Sacerdotibus per sectionibus in principio.

Lib. 15. super Gen. cap. 24.